

**Møte tirsdag den 27. februar kl. 14.50**

President: G u n n a r S k a u g

D a g s o r d e n (nr. 21):

1. Innstilling fra sosialkomiteen om lov om endringer i folketrygdloven og barnetrygdloven (trygd på kontinentalsokkelen) (Innst. O. nr. 51 (2000-2001), jf. Ot.prp. nr. 16 (2000-2001))
2. Referat

S a k n r . 1

*Innstilling fra sosialkomiteen om lov om endringer i folketrygdloven og barnetrygdloven (trygd på kontinentalsokkelen)* (Innst. O. nr. 51 (2000-2001), jf. Ot.prp. nr. 16 (2000-2001))

**Presidenten:** Etter ønske fra sosialkomiteen vil presidenten foreslå at debatten blir begrenset til 45 minutter, og at taletiden blir fordelt slik på gruppene: Arbeiderpartiet 10 minutter, de øvrige grupper 5 minutter hver.

Videre vil presidenten foreslå at det gis anledning til replikkordskifte på inntil tre replikker med svar etter innlegg fra medlemmer av Regjeringen.

Videre blir det foreslått at de som måtte tegne seg på talerlisten utover den fordelte taletid, får en taletid på inntil 3 minutter.

– Det anses vedtatt.

Ellers vil presidenten foreslå at dette møte fortsetter inntil dagens kart er ferdigbehandlet – og anser også det som vedtatt.

**Karin Lian (A)** (ordfører for saken): Denne saken dreier seg om endringer i to lover – folketrygdloven og barnetrygdloven.

Endringene vil åpne for medlemskap i folketrygden for personer som er i arbeid på norsk kontinentalsokkel, på lik linje med dem som er i arbeid på land. Bestemmelsene i EØS-avtalens trygdedel vil også gjelde for disse.

Flertallet i komiteen, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet og SV, mener at det er rimelig og rettferdig å likestille arbeid på sokkelen med arbeid på land. Arbeiderne har fri mobilitet når det gjelder å ta seg arbeid utover egne landegrenser i dag. Derfor er det svært viktig å fokusere på enkeltarbeidstakernes rettigheter.

Norge krever i dag arbeidsgiveravgift for alle arbeidstakere på norsk sokkel, men de har kun rett til yrkesskadetrygd. Det er derfor etter flertallets mening rettferdig at disse tilbys ytterligere sikring ved å betale trygdeavgift som medfører trygderettigheter.

Flertallet er også opptatt av at vi har et stort ansvar for å rekruttere personell på sokkelen som er stabilt og har god kompetanse, for å sikre at vi er konkurransedyktige i den bransjen som gir Norge god økonomi.

Den mulighet som nå blir vedtatt, vil ha tilbakevirkende kraft. Det vil si at de som mener å ha krav på trygderettigheter fra 1. januar 1994, vil få det, mot å betale inn

en trygdeavgift tilsvarende det som skulle vært betalt i det samme tidsrom.

Når det gjelder barnetrygd, vil denne gjelde kun arbeidstakere som er bosatt i EØS-land. Disse vil også kunne søke om barnetrygd med tilbakevirkende kraft fra 1. januar 1994, men uten at trygdeavgift kreves, da barnetrygden ikke er en del av trygdesystemet.

Medlemskap i folketrygden vil også innebære at arbeid på sokkelen teller med i det internasjonale koordineringssystemet for trygd. Det vil si at den tid arbeidstakeren arbeider på sokkelen, tas med og legges sammen med andre trygdeavtaler landene har seg imellom, slik at arbeidstakeren samlet kan fylle minstevilkår for medlems-tid.

Kostnadene ved disse endringene er vanskelig å forutsi, men anslagsvis kan nevnes at på kort sikt vil det være ganske like forhold mellom utgifter og inntekter i folketrygden, på ca. 180 mill. kr. Med andre ord vil det gå i balanse. På lang sikt vil det kunne bli en netto utgiftsøkning på 200 mill. kr.

Når det gjelder barnetrygden, vil det kunne bli en etterbetaling på 35 mill. kr, mens årsvirkningen er beregnet til å utgjøre ca. 15 mill. kr. De administrative merutgiftene anslås til ca. 7 mill. kr pr. år.

**Åse Gunhild Woie Duesund (KrF):** Saksordføreren har på en grei måte gått gjennom Regjeringens forslag om at personer som arbeider på norsk kontinentalsokkel, kan få medlemskap i folketrygden på linje med personer som arbeider på norsk territorium. Det foreslås også at bestemmelsene i EØS-avtalens trygdedel får anvendelse for personer som arbeider på norsk kontinentalsokkel. Det betyr rett til barnetrygd og kontantytelser fra folketrygden, også for forsørgers ektefelle og barn, innenfor EØS-området i samme utstrekning som ved arbeid i land.

Denne saken har vært vanskelig, bl.a. fordi flere departementer har vært involvert. Kristelig Folkeparti har etter en totalvurdering valgt å støtte Regjeringen og Utenriksdepartementets vurdering at det er vesentlig for Norges interesser å unngå at saken kommer for EFTA-domstolen. Et negativt utfall for Norge kunne føre til tolkninger av det folkerettslige begrepet «territoriet» som vi er uenig i.

Kristelig Folkeparti deler Regjeringens syn om at EØS-avtalen ikke gjelder utenfor norsk territorium, og at den derfor ikke kommer til anvendelse på norsk kontinentalsokkel. Vi deler det syn at de foreslåtte endringene i folketrygden, slik at arbeid på sokkelen likestilles med arbeid på land, skjer ut fra en rimelighetsbetraktning og er mer rettferdig i forhold til den enkelte sokkelarbeider.

Det er viktig at EØS-borgere som arbeider på norsk kontinentalsokkel, ikke blir stående uten noen form for trygdedekning. Kristelig Folkeparti finner det rimelig at de får trygderettigheter som pensjonsopptjening, sykepenger og uføretrygd. Det gir trygghet for dem som arbeider der, og det er i samsvar med internasjonal trygdepolitikk, som baserer seg på at arbeidslandet tar ansvar for arbeidstakerne. Det er en forutsetning at en innbetaler trygdeavgift.

Vi synes det har vært vanskelig å forsvare at EØS-borgere som arbeider på sokkelen og ikke bor i Norge, skal ha rett til barnetrygd. Endringene i barnetrygdloven foreslås å gi tilbakevirkende kraft til EØS-avtalens ikrafttreden. Da årsaken til at saken ble reist, nettopp er manglende utbetaling av barnetrygd til sokkelarbeidere bosatt i utlandet, finner Kristelig Folkeparti det vanskelig ikke å støtte også dette punktet.

**Magnhild Meltveit Kleppa (Sp):** Regjeringa får i dag fleirtal for medlemskap i folketrygda for personar som er i arbeid på norsk kontinentalsokkel, men busette i andre land. I tillegg får dei som tilhøyrrer personkrinsen i EØS-avtalen, rett til helsetenester og barnetrygd for forsørge familiemedlemmer busette i EØS-området.

Senterpartiet meiner det er viktig å sikra alle arbeidstakarar i norsk verksemd på land, til sjøs og på kontinentalsokkelen velferdsordningar som gir den einskilde tryggleik for inntekt ved arbeidsløyse, sjukdom, uførleik og alderdom. Senterpartiet har vore og vil framleis vera garantist for viktige faglege rettar. Dei er for tida under hardt press.

Men det er ikkje det saka handlar om i dag. Med unntak av manglande oppfølging av pionerdykkarane har det ikkje vore ei einaste sak der det er meldt om mangelfulle rettar på kontinentalsokkelen. Vi høyrer for tida om manglande tryggleik på sokkelen, men det er ikkje trygderettar det då handlar om. Arbeidarane på norsk sokkel som er busette i Noreg, er medlemmer av folketrygda. Andre arbeidstakarar, anten dei er norske statsborgarar eller av annan nasjonalitet, er i all hovudsak anten dekte av bustadlandet sine trygdeordningar eller inkluderte i private forsikringsordningar dersom dei ikkje er busette i Noreg.

EFTAs overvaksingsorgan, ESA, mottok 16. september 1999 klage frå ein norsk statsborgar som var busett i Frankrike og arbeidstakar på norsk sokkel. Klagaren fekk ikkje barnetrygd frå Noreg. ESA har følgd dette opp med ei såkalla grunnitt utsegn overfor Noreg. Det handlar om å gjera forordning nr. 1408/71 gjeldande på sokkelen. I barnetrygdlova krevst det at barnet er busett i Noreg for å få barnetrygd. I dag får Arbeidarpartiet støtte frå stortingsfleirtalet til å underordna norsk trygdelovgivning EØS-avtalen sin trygdedel. Dette skjer sjølv om Regjeringa sjølv argumenterer mot ESA ved å halda fram at EØS-avtalen ikkje gjeld for kontinentalsokkelen. Vedtaket blir gitt tilbakeverkande kraft til 1. januar 1994, dagen då EØS-avtalen vart gjort gjeldande i Noreg.

Regjeringa og også fleirtalet si grunngeving er eit «rimelighets- og rettferdighetssynspunkt». Ei utviding av folketrygda til å omfatta utlendingar busette i utlandet har tidlegare blitt avvist fordi det ville vera for kostbart og dessutan komplisert å administrera. Regjeringa gir i lovproposisjonen inga særleg grunngeving for å oppgi tidlegare prinsipielle standpunkt. Etter forslaget får ikkje norske tilsette tilsvarande rettar i det land vedkomande utlending kjem frå. Senterpartiet meiner Regjeringa heller bør ta initiativ til fleire internasjonale gjensidige trygdeavtalar.

Viktige sokkelstatar som Storbritannia og Nederland praktiserer ikkje forordninga i dag. Storbritannia har fått liknande krav mot seg frå EU som Noreg no har fått frå ESA, men har avvist å imøtekomma krava.

Regjeringa får i dag fleirtal for at EØS-borgarar som framleis bur i heimlanda sine, ikkje berre får fulle trygderettar, men også rett til medisinsk stønad, gravferdshjelp frå folketrygda og barnetrygd – utan omsyn til om dei også er dekte i heimlandet. Dette er ei oppsiktsvekkjande ny form for generøsitet. Den er særleg vanskeleg å forstå fordi Arbeidarpartiet ved å visa til utgiftsveksten i folketrygda ikkje så langt har funne rom for å følgja opp målretta forslag frå utjamningsmeldinga, forslag som ville gitt større økonomisk tryggleik for vanskelegstilte grupper, t.d. uføre som har barn å forsyta.

Det ligg òg nær å halda denne saka saman med forslaget til rettleiande sosialhjelpsnormer, som sosialministeren nyleg la fram. Der ser det ut som om ho tek frå einlege forsyttarar den økonomiske fordelene det er med dobbel barnetrygd og dobbelt småbarnstillegg. Er ein EØS-borgar og tilsett i det som ofte er godt betalt arbeid i Nordsjøen, får ein altså barnetrygd i tillegg til inntekta sjølv om barnet ikkje har sett Noreg, kanskje ikkje eingong på globusen heime. Det at personar som ikkje er EØS-borgarar, ikkje vil ha krav på barnetrygd sjølv om dei og barna bur i eit EØS-land, viser at det ikkje er dei tilsette sin tryggleik eller «rimelighet og rettferdighet» som er i høgsetet. Det dette handlar om, er ein utilsløra vilje til å tekkjast EU.

Regjeringa seier at dei økonomiske overslaga er usikre. Det kan sjå ut som om det ikkje har vore dei store forsøka på å få dei særleg fram heller. I Ot.prp. nr. 16 heiter det at trygdeinnbetalingane vil dekkja utgiftene. På spørsmål frå Ola D. Gløtvold seier statsråden at kostnadene på sikt og på usikkert grunnlag kan bli 200 mill. kr. Ut frå Arbeidarpartiet sine eigne ord om rettferd og solidaritet, ut frå deira eigne ord om å styrkja situasjonen til fattige barn i Noreg, kunne ein kanskje venta ei anna prioritering av utgifter på 200 mill. kr.

**Olav Gunnar Ballo (SV):** På veggen til fagforening Nordens Klippe i det tidlige gruvesamfunnet i Kirkenes stod det: «Yt din plikt, krev din rett.» På mange måter er det dette denne saken burde handle om.

Det at man også har utenlandske arbeidstakere på norsk sokkel som yter sin plikt, for å si det slik, og som så får sin rett, skulle bare mangle. Og det gjelder ikke minst når man knytter det til yrkesskader. Det er klart at en som skader seg på norsk sokkel, bør ha rettigheter knyttet til en slik skade. Det som derimot blir ganske absurd etter min mening – og også etter Senterpartiets mening, så langt jeg kan forstå – er at andre som overhodet ikke har noe med norsk sokkel å gjøre, og som ikke er tilknyttet Norge i det hele tatt, plutselig skal få en rekke trygderettigheter i Norge uten kanskje noensinne å ha oppholdt seg der. Et eksempel kan være barn i utlandet som skal få barnetrygd i tillegg til de fordeler de allerede måtte ha i det landet de oppholder seg i. Denne typen generøsitet er helt unødvendig. Og det norske storting had-

de overhodet ikke trengt å bestemme seg for det. Det synliggjøres jo av at verken Nederland eller England har gjort EUs trygdereglene gjeldende for sine kontinentalsokker.

Slik sett synes jeg det er ganske oppsiktsvekkende at et stortingsflertall går inn for denne typen ordninger. Det er nesten så man i dag kan beklage at ikke sosialministeren fortsatt kommer fra Senterpartiet, når man hører det aldeles utmerkede innlegget som Magnhild Meltveit Kleppa her holdt. I andre sammenhenger har man jo hørt – ikke minst fra et parti som Fremskrittspartiet – at man skal få slutt på misbruk av trygdeordninger, stønadsordninger, og at folk får ytelser de ikke burde ha rett til. Men her får man altså en type utslag hvor folk som i utgangspunktet ikke har noen forbindelse med Norge, kan gjøre krav på trygderettigheter i et land de ikke oppholder seg i til vanlig, og som de i liten grad har noen kontakt med, kanskje bortsett fra at en far jobber på norsk sokkel, for så å reise tilbake til sitt hjemland – men ikke til Norge. Det betyr jo også, sett opp mot beskatning i forhold til forpliktelser som skulle følge med, at man overhodet ikke har denne typen forpliktelser.

Det som blir veldig tydelig her, er hvordan EØS-avtalen binder oss på hender og føtter og gjør at man må gå inn på ordninger som rent logisk sett er helt urimelige. Og det er klart at SV her ønsker å ta klar avstand fra at man går inn for denne typen ordninger. Vi sier at dette er unødvendig, dette hadde man ikke trengt å gjøre. Man går lenger i sin tilpasning enn enkeltland i EU gjør, slik jeg har nevnt når det gjelder Nederland og England. Hvis det var norske trygderettigheter og rettigheter knyttet til norske borgere som skulle stå sentralt, og ikke det å tekkes andre land med hensyn til hvilke konsekvenser det måtte få hvis man ikke gjør det, burde det egentlig vært slik i dag at et flertall hadde gjort det samme som Senterpartiet og SV gjør, nemlig å gå imot denne ordningen.

**Statsråd Guri Ingebrigtsen:** Arbeidstakere på norsk sokkel er i dag medlem i folketrygden bare dersom de er bosatt i Norge eller i et annet nordisk land etter den nordiske konvensjon om trygd. Utover det risikerer sokkelarbeidere som er bosatt i utlandet, å stå uten adekvat trygddekning. De kan få ytelser ved yrkesskader, men opptjener ikke rett til pensjon og får heller ikke sykepenge ved sykefravær som ikke skyldes yrkesskade.

Endringsforslagene i Ot.prp. nr. 16 innebærer at arbeid på norsk kontinentalsokkel blir likestilt med arbeid på fastlandet i forhold til folketrygden. En person som er i arbeid på norsk sokkel, vil derfor i utgangspunktet bli medlem av folketrygden på samme måte og i samme utstrekning som arbeidstakere på norsk landterritorium, uten hensyn til statsborgerskap og uten hensyn til bosted.

Hovedargumentet for å gi sokkelarbeiderne en fullverdig dekning i folketrygdloven på linje med arbeidstakere i land er å sikre dem den samme sosiale trygghet som arbeidstakere ellers i Norge har. En slik likebehandling er etter min mening helt naturlig ut fra sosiale rimelighets- og rettferdighetshensyn. Dette så mye mer som det for de aktuelle arbeidstakere i dag i stor grad svares arbeidsgiveravgift.

Det er et vanlig prinsipp i internasjonal trygd at det er arbeidslandet som bærer hovedansvaret for trygddekningen. Jeg finner det vanskelig å se at behovet for et adekvat sosialt sikkerhetsnett er mindre ved arbeid på sokkelen enn ved arbeid i land. Arbeidstakerorganisasjonene på sokkelen har da også gitt endringsforslagene sin uforbeholdne støtte.

Sosiale rimelighetshensyn tilsier at utvidelsen bør være generell og omfatte alle arbeidstakere i samme situasjon uten hensyn til statsborgerskap eller hvor de kommer fra eller er bosatt.

Også når det gjelder barnetrygden, vil endringsforslagene innebære likestilling av arbeid på norsk sokkel og arbeid på norsk territorium. Sokkelarbeiderne vil således få barnetrygd for barn bosatt utenfor Norge, forutsatt at vedkommende tilhører EØS-avtalens personkrets og er bosatt innenfor EØS-området. Barnetrygd vil følgelig bli gitt i de samme tilfellene og etter de samme reglene enten arbeidstakeren er engasjert i arbeid på sokkelen eller i arbeid i Norge. Dermed vil en også imøtekomme ESAs krav om at bestemmelsene i EØS-avtalen og rådsforordning nr. 1408/71 skal få anvendelse.

Norge anvender pr. i dag ikke forordningen på kontinentalsokkelen utenfor territorialgrensen. Det norske syn er at EØS-avtalen ikke gjelder på sokkelen. Avtalen er begrenset til landenes territorium, og kontinentalsokkelen er ikke å betrakte som norsk territorium i folkerettslig sammenheng. Det foreligger dessuten heller ikke noen klar og entydig fellesskapeleg praksis på området som skulle tilsi noe annet. Blant annet anvender verken Storbritannia eller Nederland forordningen på sine deler av kontinentalsokkelen. Norge kan imidlertid velge om en vil la de enkelte rettsaker få anvendelse der.

I tillegg til den generelle utvidelsen av pliktig medlemskap i folketrygden for arbeidstakere på norsk sokkel, som også gjelder personer som er bosatt utenfor Europa, har en foreslått at folketrygden og barnetrygdloven suppleres med en bestemmelse om at forordning nr. 1408/71 gis tilsvarende anvendelse for EØS-personer. Det er videre foreslått regler om etterbetaling av barnetrygd fra 1. januar 1994 og om mulighet til medlemskap i folketrygden med tilbakevirkning fra avtalens ikrafttreden mot innbetaling av tilsvarende trygdeavgift. Dette siste er viktig, ikke minst av hensyn til å åpne for rett til uføre- og etterlattepensjon i folketrygden, som krever medlemskap i minst tre år fram til uføretiden eller dødsfallet.

Jeg er glad for at komiteens flertall støtter disse forslagene.

Jeg kan ha en viss forståelse for mindretallets argumenter til forslaget om ensidig å gi EØS-avtalens trygdereglene anvendelse fra norsk side, med tanke på at viktige sokkelstater som Nederland og Storbritannia ikke har gjort det. Jeg har vanskeligere for å forstå at man også går imot forslaget om å likestille arbeid på norsk kontinentalsokkel med arbeid i land i forhold til medlemskap i folketrygden. Dette forslaget tar sikte på å sikre alle utenlandsbosatte arbeidstakere på sokkelen – også de som ikke er EØS-borgere, og som er bosatt utenfor EØS-området – en grunnleggende sosial trygghet som de ikke har

i dag. Det er vanskelig å forstå at mindretallet avviser å gi alle sokkelarbeidere en fullverdig dekning i folketrygden på linje med det arbeidstakere i land har, og å sørge for at de får den samme sosiale trygghet som arbeidstakere ellers i Norge.

**Presidenten:** Det blir replikkordskifte.

**Magnhild Meltveit Kleppa (Sp):** Statsråden har no stadfesta kva som er den egentlege årsaka til at desse endringane i dag blir føreslått vedtekne. Ho har gjort greie for ESA sine krav. Ho har gjort greie for at Noreg ved å seia ja til trygd på sokkelen innfører reglar som er meir gunstige for dei som arbeider på norsk side av sokkelen, enn dei som gjeld f.eks. for engelskmenn og folk frå Nederland når dei er på sine respektive soklar. Ho har òg stadfesta at her vil det dessverre vera ei diskriminering mellom dei som høyrer til innanfor og dei som høyrer til utanfor EU. Det er overraskande at ho så glatt får støtte til desse endringane. Korkje Framstegspartiet eller Høgre finn det nødvendig i det heile tatt å ta ordet i debatten. Kristeleg Folkeparti hadde nokre innvendingar i samband med barnetrygda, og det synest eg er svært forståeleg.

Eg vil spørja sosialministeren: Har ho forståing for at det er kraftige motførestellingar frå i alle fall to parti i denne salen, at dette ikkje er rimeleg og kan innebera rettferd, men faktisk føra til større forskjellar og større urettferd enn i dag, fordi det er svært vanskelegstilte barnefamiljar i dette landet som ikkje får forbetringar?

**Statsråd Guri Ingebrigtsen:** Den egentlege årsaken til at saken kommer opp, ble det sagt i representanten Kleppas innlegg. Med god grunn er representanten kjent med at dette er av de sakene vi har overtatt fra sentrumsregjeringen som man ikke rakk å få behandlet ferdig. Det gjør ikke at man ikke kan ha andre tanker enn at her er det kun en rettssak som truer. Det er betydelige rimelighetshensyn i det vi nå gjør. Hvis en EØS-borger jobber i et oljeselskap i Stavanger, er han altså dekket, men ikke broren hvis han jobber på sokkelen. At det finnes urettferdigheter i samfunnet, vet jeg godt, og det gjør jeg mitt for å bøte på. Jeg synes det vi gjør nå, er å lage rettferdighet blant arbeiderne på norsk sokkel.

**Olav Gunnar Ballo (SV):** Sosialministeren uttrykte at det var et betydelig rimelighetshensyn som lå til grunn. Vi har hørt i en del andre sammenhenger at kanskje så mange som 75 000 norske barn lever under fattigdomsgrensen. Vi ser at i forhold til barnetrygd får man samordning av en rekke andre ytelser, kanskje sosialstønad, med innkorting av den. Vi ser det samme i forhold til kontantstøtten. Vi ser at en rekke ytelser overfor dem som er svakest stilt i Norge, kortes inn.

Så sier sosialministeren at «betydelige rimelighetshensyn» taler for at det skal ytes barnetrygd til barn som aldri har bodd i Norge, som bor i helt andre land, som ingen forhold har til dette landet. Jeg vil spørre sosialministeren: Hva slags betydelige rimelighetshensyn er det

som skulle tilsi at de barna skal få prioritet ut fra norsk lovgivning, ut fra norsk trygdelovgivning, mens man samtidig skal gå til avkorting slik at en rekke norske barn – kanskje så mange som 75 000 – lever under fattigdomsgrensen? Hva slags type rimelighetshensyn er det arbeiderpartiregjeringen legger opp til med denne typen forslag og denne typen tiltak overfor barn som ingen forhold har til Norge? Det vil jeg gjerne høre en begrunnelse for fra sosialministerens side.

**Statsråd Guri Ingebrigtsen:** Det vi behandler i dag, er altså om mennesker fra andre land som arbeider på norsk sokkel, skal ha rettigheter innenfor norsk trygdelovgivning. Jeg mener at det er en betydelig rettighet for disse arbeidstakerne at de skal være sikret trygdemessig. Det hadde jeg faktisk forventet at også SV ville se.

Når det gjelder spørsmålet at barnetrygd skal ytes til barn som «ingen forhold har til Norge», er ikke det riktig. Minst én av deres foreldre arbeider altså på norsk sokkel. Det er deres forhold til Norge, på samme måte som hvis en av deres foreldre jobbet på norsk territorium.

**Olav Gunnar Ballo (SV):** Jeg siterte innledningsvis fra veggen til Nordens Klippe, der det stod: «Yt din plikt, krev din rett.» Nå registrerer jeg at sosialministeren gjør et poeng av at når man jobber på den norske sokkelen, må også øvrig familie ha de samme rettigheter. Men ser ikke sosialministeren at det i så fall burde være en viss sammenheng i forhold til plikten? Det som oppstår her, er jo en situasjon der man skal hente ut det beste fra to verdener, en beskatning i forhold til hjemlandet, ytelser i hjemlandet, uten noen samordning eller skjeling til det, og samtidig betydelige ytelser fra Norge. Det vi ser, er jo at andre land, som England og Nederland, har valgt helt andre løsninger for dette. Ser ikke sosialministeren at det faktisk må være en sammenheng mellom det man yter til fellesskapet, og det man tar ut av rettigheter fra det samme fellesskapet?

**Statsråd Guri Ingebrigtsen:** Nordens Klippe hadde et helt utmerket slagord, som det ble sitert her.

Det som er faktum, er at for disse menneskene som arbeider på sokkelen, har det fram til nå vært betalt arbeids giveravgift, og for hvert medlem av trygdeordningen skal man også betale trygdeavgift. Derfor vil ikke dette koste norske borgere noe mer. Det gir meg da muligheten til også å korrigere det som representanten Meltveit Kleppa sa i sitt hovedinnlegg, at det vil ha en kostnad på 200 mill. kr. Det vil også dekkes opp inntektsmessig.

**Presidenten:** Dermed er replikkordskiftet over.

De som heretter får ordet, har en taletid på inntil 3 minutter.

**Magnhild Meltveit Kleppa (Sp):** Eg har ikkje tenkt å bruka mine 3 minutt.

Når det gjeld kostnader, held eg meg til eit brev som er sendt frå sosialministeren til komiteen som svar på

spørsmål frå Ola D. Gløtvold, der det er sagt at netto kostnader på sikt, på usikkert grunnlag, kan bli 200 mill. kr. Då er det gjort greie for kva både utgifter og inntekter på kort sikt kan innebera.

Vi har merka oss at dette forslaget er så viktig å få gjennom at det faktisk ingen reglar har – så langt meldt – om at opphaldet må ha ei viss lengd for at den tilsette skal omfattast av trygdeordninga. Det kan innebera at nokre av dei utanlandske tilsette som får eit kortvarig medlemskap i norsk trygd, vil få mindre relevante og verdifulle rettar enn trygd i heimlandet eller i privat ordning. Det kan føra til uforholdsmessig store administrative ulemper og kostnader, jamvel utan at det i det heile gir gode for dei tilsette. Så her er det mange sider ved det som har med kostnader å gjera.

Lat meg berre seia til slutt at den runden som har vore i denne salen i dag, synest eg har understreka på nytt kor langt Arbeidarpartiet er villige til å strekkja seg for å tekkjast EU. Den understrekar òg at den som er opptatt av – for å bruka Regjeringas eigne ord – «rimelighets- og rettferdighetssynspunkt», bør vera meir opptatt av å sikra internasjonale, gjensidige trygdeavtalar på trygda sitt område og dermed òg av å inkludera personar som kjem frå andre land enn EU-området og har sitt virke på norsk sokkel.

Så har utjamning og rettferd internt i Noreg i dag på nytt vore eit tema, og det er jo fordi vi her snakkar om netto kostnader på sikt. Eg vil appellera til sosialministeren om at ho brukar meir tid på å setja seg inn i korleis dei mest vanskelegstilte i Noreg har det, og spesielt barna, og at ho også får fram kva kostnader det kan innebera for det norske samfunnet ikkje å gjera noko med dei aller mest vanskelegstilte barna i dette landet.

**Statsråd Guri Ingebrigtsen:** Jeg er opptatt av fordelingsforhold i Norge, på samme måte som jeg tror den forrige sosialministeren var opptatt av det. Det er altså henne jeg har overtatt etter, så jeg gjør det jeg kan for å fortsette der hun slapp.

Når det gjelder nettoutgiftsøkningen, er det riktig at på lang sikt og usikkert grunnlag kan det beløpe seg til det, men i de årene vi har oversikt over, er det altså ingen utgift knyttet til dette.

**Presidenten:** Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 1. (Votering, se nedenfor)

Etter at det var ringt til votering i 5 minutter, uttalte **presidenten:** Odelstinget skal votere i sak nr. 1.

#### Votering i sak nr. 1

Komiteen hadde innstillet til Odelstinget å gjøre slikt vedtak til

l o v

om endringer i folketrygdloven og barnetrygdloven (trygd på kontinentalsokkelen)

#### I

I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) gjøres følgende endringer:

§ 2-2 skal lyde:

§ 2-2 Arbeidstakere i Norge og på kontinentalsokkelen

En person som ikke er medlem i trygden etter § 2-1, er likevel pliktig medlem i trygden dersom han eller hun er arbeidstaker (§ 1-8) i Norge eller på den norske delen av kontinentalsokkelen i forbindelse med leting etter eller utvinning av olje, gass eller andre naturressurser. Dette gjelder bare dersom ikke noe annet er bestemt i eller i medhold av denne loven.

Det er et vilkår at vedkommende har lovlig adgang til å ta inntektsgivende arbeid i Norge eller på norsk kontinentalsokkel.

§ 2-4 skal lyde:

§ 2-4 Avtaler om arbeidstakere mv. på kontinentalsokkelen

Bestemmelsene i EØS-avtalens vedlegg VI nr. 1 og 2 (Rådsforordning (EØF) nr. 1408/71 og Rådsforordning (EØF) nr. 574/72 mv.) om rettigheter og plikter får tilsvarende anvendelse på en arbeidstaker mv. som er omfattet av EØS-avtalens personkrets og som arbeider med leting etter eller utvinning av olje, gass eller andre naturressurser på den norske delen av kontinentalsokkelen, som om vedkommende hadde arbeidet på norsk territorium. Avtaler inngått med hjemmel i § 1-3 får anvendelse på kontinentalsokkelen i den utstrekning det er bestemt i den enkelte avtale.

§ 13-6 første ledd andre punktum oppheves.

#### II

I lov 24. oktober 1946 nr. 2 om barnetrygd skal ny § 1 b lyde:

Bestemmelsene i EØS-avtalens vedlegg VI nr. 1 og 2 (Rådsforordning (EØF) nr. 1408/71 og Rådsforordning (EØF) nr. 574/72 mv.) får tilsvarende anvendelse på en arbeidstaker mv. som arbeider med leting etter eller utvinning av olje, gass eller andre naturressurser på den norske delen av kontinentalsokkelen, som om vedkommende hadde arbeidet på norsk territorium.

#### III

Ikrafttredelse og overgangsbestemmelser

1. Endringene i folketrygdloven §§ 2-2, 2-4 og 13-6 trer i kraft 1. januar 2001 og gis virkning fra samme dato. Personer som ønsker det, kan likevel gis medlemskap regnet tidligst fra 1. januar 1994 mot å innbetale trygdeavgift på grunnlag av sin inntekt i de aktuelle periodene etter reglene i loven § 23-2. Slikt medlemskap må gjelde alle tidsrom etter 1. januar 1994 da vedkommende fylte vilkårene for dette i henhold til loven §§ 2-2 og 2-4. Ved krav om ytelser for tidsrom før 1. januar 2001 på grunnlag av slikt medlemskap gjelder ikke bestemmelsene i folketrygdloven §§ 22-13 og 22-14 om begrensninger i adgangen til etterbe-

taling mv. Krav om medlemskap for tidsrom før 1. januar 2001 og krav om ytelser på grunnlag av slikt medlemskap må settes fram senest 31. desember 2002.

2. Barnetrygdloven ny § 1 b trer i kraft 1. januar 2001, men gis virkning fra 1. januar 1994. Uten hensyn til § 3 andre ledd i barnetrygdloven løper trygden fra sistnevnte tidspunkt dersom søknad er satt fram senest 31. desember 2002 og vilkårene for barnetrygd var oppfylt.
3. Bestemmelsene i nr. 1 og 2 om medlemskap i folketrygden mv. og etterbetaling av barnetrygd for tidsrom før 1. januar 2001 gjelder ikke for person som har vært unntatt trygde- og avgiftsplikt i medhold av folketrygdloven § 2-13 eller i medhold av gjensidighetsavtale med andre land inngått med hjemmel i folketrygdloven § 1-3.

**Presidenten:** Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti har varslet at de ønsker å stemme imot.

#### V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes med 65 mot 7 stemmer.  
(Voteringsutskrift kl. 15.29.56)

**Per Roar Bredvold (Frp)** (fra salen): Det ble feil, for jeg satte meg på feil plass! (Latter i salen)

**Presidenten:** Det betyr at representanten på feil plass skulle stemt for?

**Per Roar Bredvold (Frp)** (fra salen): Jeg stemte riktig, men jeg stemte fra feil plass.

**Presidenten:** Presidenten rekner med at Odelstinget ser stort på det. (Latter i salen)

Det voteres da over lovens overskrift og loven i sin helhet.

Presidenten antar at Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti også her vil stemme mot.

#### V o t e r i n g :

Lovens overskrift og loven i sin helhet bifaltes med 59 mot 7 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 15.30.55)

**Presidenten:** Lovvedtaket vil bli sendt Lagtinget.

#### S a k n r . 2

#### Referat

**Presidenten:** Det foreligger ikke noe referat.

Møtet hevet kl. 15.35.

---